

Они нужны мне главным образом, исключительно мне... Для кого-то это будет скучно, но для меня это интересно. Главное, что это правдиво...» [1, с. 3].

За доброю науковою традицією висловлюю щиру подяку у сприянні підготовки матеріалів даної публікації співробітникам відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Сумської обласної універсальної наукової бібліотеки, справжнім подвижникам бібліотечної справи.

Список використаних джерел:

1. Василенко М. П. Вибрані твори : у 3 т. Т. 3: Спогади. Щоденники. Листування / М. П. Василенко ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України; упоряд.: І. Б. Усенко та ін. – Київ : Юридична думка; 2008. – 720 с.

*Дікунова О. А.,
м. Кривий Ріг*

Система краєзнавчих електронних бібліографічних ресурсів бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету

На сучасному етапі розвитку історичної україністики помітно посилився інтерес дослідників до минулого свого краю. З цього погляду актуалізується місце і роль історичного краєзнавства. Саме крізь призму минувшини місцевого краю краще зрозуміти своєрідність поступу регіональних і, навіть, загальнонаціональних процесів на українських теренах. З кожним роком динаміка історико-краєзнавчих досліджень істотно змінюється. Суттєво розширюється перелік проблемних питань, які стають об'єктами історико-краєзнавчих студій. Це органічно пов'язано з підвищенням суспільної уваги до історії окремих регіонів, до вивчення так званої «малої батьківщини».

Бібліотечне краєзнавство є одним із пріоритетних напрямів бібліотечної науки та практики, що сьогодні потребує вироблення нових методологічних підходів, пов'язаних зі зміною соціальної ролі бібліотеки в суспільстві, всебічним використанням інформаційно-комунікаційних технологій, змінами потреб в інформації краєзнавчого змісту. Центрами краєзнавчої бібліографії є, як правило, обласні універсальні наукові бібліотеки, але у процес виробництва і розповсюдження краєзнавчих бібліографічних ресурсів долучаються й бібліотеки регіональних вищих навчальних закладів.

Теоретичні засади формування краєзнавчих бібліографічних ресурсів розкрито в наукових дослідженнях Н. Кушнарєнко, О. Мамонтова, І. Мілясєвич, В. Петрикової та ін. Практичний досвід створєння краєзнавчої електронної бібліографічної продукції університетськими бібліотеками викладєно в статтях І. Белоус, О. Боровик, О. Шкири та ін.

Створєння та популяризація краєзнавчих ресурсів, продуктів і послуг є одним із важливих завдань діяльності бібліотек ВНЗ у напрямку підвищення якості інформаційно-бібліографічного сервісу та задоволення краєзнавчих потреб користувачів. Упровадження в практику краєзнавчої роботи використання Інтернету сприяє інтеграції краєзнавчих ресурсів, організації швидкого доступу до них, популяризації електронних продуктів.

Дослідження з історичного краєзнавства Придніпров'я, зокрема Криворіжжя, які пройшли всі етапи суперечливого історичного шляху України, мають достатній науковий потенціал і потребують глибокого вивчення. З цього погляду, важливим напрямом діяльності є поширення регіонально-історичних знань серед студентської молоді, стимулювання наукового краєзнавчого пошуку, адже, саме на дослідженні «малої батьківщини» ґрунтуються патріотичні почуття і формується національна самосвідомість.

Процес активного впровадження комп'ютерних технологій у бібліотеці Криворізького державного педагогічного університету наповнює новим змістом і змінює форми традиційної краєзнавчої діяльності, сприяючи значимості електронних ресурсів з краєзнавства.

На веб-сайті бібліотеки представлено краєзнавчі електронні бібліографічні ресурси у вигляді: електронних бібліографічних посібників (повні тексти власних бібліографічних продуктів – покажчиків і списків літератури); віртуальних виставок-презентацій; буктрейлерів; бібліографічних оглядів краєзнавчих видань: <http://kdpu.edu.ua/biblioteka/diialnist/kraieznavcha-diialnist.html>

Рекомендаційний бібліографічний покажчик «Моє славетне Криворіжжя» створєно з метою привернути увагу до дослідження історії міста, проблем сьогодення Кривбасу, активізувати культурно-історичні традиції, спрямувати наукові краєзнавчі дослідження на розв'язання соціально-економічних, екологічних, культурно-мистецьких та освітніх питань.

У рекомендаційному бібліографічному покажчику *«Видатні постаті науки та культури Придніпров'я»* представлено матеріали про життя й діяльність відомих знакових особистостей Дніпропетровщини й Криворіжжя – визначних учених, культурних діячів, письменників, художників, музикантів.

До відзначення 100-річчя подій Української революції створєно *рекомендаційний бібліографічний покажчик «Україна в революційну добу. До 100-річчя подій Української революції 1917–1921 рр.»*. Один із розділів покажчика присвячено Катеринославщині в роки Української революції.

Презентовано видання про діяльність громадсько-політичних і військових діячів краю доби Української національно-демократичної революції:

<https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Hd0Q3ONhJV1ILVEE/view>

До 85-річчя заснування Криворізького державного педагогічного університету підготовлено *бібліографічний покажчик «Освітньо-інтелектуальний центр Дніпропетровщини»*, в якому представлено друковані джерела та електронні ресурси з історії вишу від інституту професійної освіти до потужного університету, становлення й розвитку факультетів, кафедр, наукових шкіл, вивчення науково-педагогічної спадщини відомих учених: <https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47HT2o0TDEydjzaUE/view>

Бібліотекою започатковано видання *біобібліографічних покажчиків*, присвячених діяльності на ниві освіти і науки провідних учених вишу, відомих в Україні та за її межами науковців (*серія «Пам'яті професорів Криворізького педагогічного»* і *серія «Вчені-ювіляри Криворізького педагогічного»*): <http://kdpu.edu.ua/biblioteka/resursy/bibliografichna-produktsiia/bibliografichni-pokazhchyky/1098-biobibliografichni-pokazhchyky.html>

На веб-сайті бібліотеки представлено *бібліографічні списки* краєзнавчої тематики, підготовлені фахівцями бібліотеки: «90 років з любов'ю про місто і людей» (до ювілею заснування міської криворізької газети «Червоний гірник»); «Екологія Криворіжжя»; «Металургійний район – флагман наукового та промислового Кривбасу»; *віртуальні виставки-презентації*: «Поети Криворіжжя» (твори відомих майстрів словесного мистецтва краю Л. Баранової, А. Греса, В. Гриценка, І. Доленник, М. Кабіра, Г. Туренка); «Слова Господні мають силу» (творчий доробок письменника і видавця, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка Григорія Гусейнова, званого краєзнавця, дослідника літературного й культурного минулого Дніпропетровщини й Криворіжжя).

Започатковано створення *буктрейлерів* як нової форми рекламування видань краєзнавчої тематики. На сайті бібліотеки представлено буктрейлери до книг Григорія Гусейнова «Одіссея Шкіпера і Чугайстра» і «Добридень, «Кур'єре Кривбасу» (двадцятилітня історія українського часопису в листах читачів і авторів).

На веб-сайті бібліотеки в «Архіві виконаних довідок» у розділі «Краєзнавство» представлено списки літератури (*виконані довідки краєзнавчого характеру*) на замовлення користувачів. У списки включено джерела з фонду бібліотеки та електронні ресурси відкритого доступу: <http://kdpu.edu.ua/biblioteka/posluhy/virtualna-bibliografichna-dovidka/896-virtualna-bibliografichna-dovidka.html>

З метою забезпечення доступності до краєзнавчих інформаційних ресурсів на веб-сайті бібліотеки також представлено: електронні (повнотекстові) версії видань з історичного краєзнавства; краєзнавчі Інтернет-ресурси (посилання на сайти, блоги, проекти, присвячені

історії та культурі Криворіжжя й Придніпровського регіону):

<http://kdpu.edu.ua/biblioteka/diialnist/kraieznavcha-diialnist/kraieznavchi-internet-resursy.html>

Фахівці бібліотеки проводять заходи з популяризації краєзнавчих знань серед студентів і викладачів: краєзнавчі читання, презентації та обговорення книг, зустрічі з краєзнавцями, вченими, письменниками, митцями краю; організують інформаційний супровід різноманітних краєзнавчих заходів (книжкові виставки, тематичні та інформаційні перегляди, огляди, презентації бібліографічних видань). Про такі культурно-просвітницькі заходи повідомляється у детальних звітах про краєзнавчу діяльність на веб-сайті бібліотеки.

Таким чином, електронне середовище дає змогу досягти одночасної презентації краєзнавчих знань (документів, інформації про край) і результатів краєзнавчої діяльності бібліотеки, тобто розкрити їх системно. Усі краєзнавчі електронні ресурси бібліотек створюють систему та пов'язані взаємними посиланнями.

Отже, бібліотека Криворізького державного педагогічного університету, виробляючи власні електронні інформаційно-бібліографічні ресурси, створює свої унікальні сторінки в електронному бібліографічному краєзнавчому репертуарі регіону, України, світу.

Дмитрук В. І.,

м. Київ

Ювілей наукового журналу «Краєзнавство» в суспільно-інформаційному просторі

2017 року виповнюється 90 років журналу «Краєзнавство». Історія часопису бере витоки з 1925 р., що ознаменувався важливою подією для розвитку краєзнавчого руху в Україні – Всеукраїнською конференцією з краєзнавства, яка відбулася 28-31 травня 1925 року. в Харкові. З цією датою пов'язане й відзначення вперше з 2017 р. Всеукраїнського дня краєзнавства.

90-річному ювілею журналу Національна спілка краєзнавців України (НСКУ, Спілка) та її обласні організації присвятили й запланували провести впродовж року низку наукових і культурно-просвітницьких заходів. Крім того, відповідне питання обговорювалося на двох щорічних засіданнях Президії Спілки (16 лютого, 29 травня 2017 р.). 12 липня 2017 р. у конференц-залі Інституту історії України НАН України відбулося засідання Правління НСКУ, присвячене 90-річчю наукового журналу «Краєзнавство». На ньому голова НСКУ, член-кореспондент НАН України О. П. Реєнт у присутності керівників більшості обласних організацій Спілки, відомих краєзнавців, учених, громадських діячів, представників ЗМІ виголосив доповідь «Журнал «Краєзнавство»: історія та сучасні напрями діяльності».